

Praktyczny poradnik dla rodziców "ABC wiadomości o narkomanii wśród dzieci i młodzieży"

Opracowanie: Danuta Krassowska, Bożena Mrozińska.

Artykuł ma na celu podanie informacji na temat szkodliwości wszystkich narkotyków. Podział na narkotyki miękkie i twarde jest stworzony fikcyjnie, chyba po to, żeby uśpić czujność, sięgających po narkotyki, ich rodziców, opiekunów i nauczycieli. Nie wierzymy w to!

Każdy narkotyk nawet zażyty raz to prosta droga do śmierci. Nie ma bezpiecznego narkotyku !

Środki i substancje łagodzące ból, dające poczucie pełnego relaksu, uspokojenia, zapomnienia czy uśpienia, były znane już w starożytności. Część z tych środków, zaliczamy dzisiaj do tzw. narkotyków naturalnych. Zażywano je w czasie obrzędów religijnych, używano jako lekarstwa na stosunkowo niewielkie dolegliwości: liśćmi kokainy pozbywano się uczucia głodu, zmęczenia czy bólu.

W okresie międzywojennym lekarze przepisywali preparaty zawierające opium jako środek przeciwbólowy, przeciwkaszlowy i łagodzący biegunki, niemowlęta np. usypiano sokiem z makówek. Człowiek zaczął się zastanawiać nad stworzeniem własnych, sztucznie wyprodukowanych, mniej szkodliwych dla zdrowia substancji o podobnych właściwościach.

Niestety postęp, głównie w dziedzinie chemii spowodował powstawanie chemicznych odpowiedników narkotyków naturalnych. Niektóre środki szkodliwe dla zdrowia, lub nawet uzależniające, można kupić legalnie.

Zaliczają się do nich np. środki nasenne, farby i lakiery, kleje oraz wiele innych przydatnych w dzisiejszych czasach produktów, które użyte w odpowiedni sposób nie stanowią najmniejszego zagrożenia.

W Polsce szybki wzrost popularności narkotyków, głównie wśród młodzieży może sprawić, że każde dziecko może być zagrożone narkomanią. Dodatkowo warto wiedzieć, że Polska jest krajem tranzytowym (tzn. przewożone są przez nasz kraj narkotyki do innych krajów).

Trzeba pamiętać, że narkotyki najczęściej są sprzedawane nie przez zawodowych handlarzy, ale przez kolegów (w szkole, na zabawie itp.)

Dzieci, które uzależniły się od narkotyków i alkoholu przed 18 rokiem życia, mają jedynie 50% szansy, aby dożyć 30 urodzin.

Wg statystyk, dotyczących największych problemów, z jakimi spotyka się młodzież, 66% stwierdziło, iż tym problemem jest dla nich alkohol lub narkotyki.

W 1985 r. dawka kokainy kosztowała 40\$, dziś kosztuje tylko 15\$. Narkotyki są więc bardziej dostępne niż kiedyś.

U człowieka ośrodkowy układ nerwowy (OUN) zbudowany jest z milionów komórek nerwowych. Nazywają się one neuronami. Są one odpowiedzialne za funkcje biologiczne i psychiczne. Neurony w odróżnieniu od innych komórek naszego organizmu nie posiadają zdolności odradzania się.

Neuron raz uszkodzony nigdy nie zostanie naprawiony. Ginie nieodwracalnie.

Wszystkie narkotyki uszkadzają komórki Centralnego Układu Nerwowego. Kolejność "ginięcia" neuronów nie jest uzależniona od ich "wykorzystania", przypomina raczej pod tym względem "rosyjską ruletkę".

Może zginąć zarówno grupa neuronów

odpowiadająca za niewielkie funkcje, ale mogą zginąć także neurony odpowiedzialne za ważne funkcje życiowe takie jak np. oddychanie, mowę, pracę nerek itp..

Istnieje wiele różnych sposobów zażywania narkotyków. Można je zażywać doustnie, wdychać, palić lub wstrzykiwać. Poza ich szkodliwym wpływem na Centralny Układ Nerwowy, mogą powodować trwałe zmiany w nosie, gardle, płucach i nerkach.

Ponadto narkotyki w większości powodują całkowitą utratę łaknienia. Prowadzi to do pozbawienia zdolności obronnych organizmu. Nawet najdrobniejsze przeziębienie może zakończyć się śmiercią.

Nie trzeba wspominać o takich chorobach jak AIDS, czy choćby sam wirus HIV, oraz o kosztach związanych z zażywaniem narkotyków. Ocenia się, że osoba uzależniona musi miesięcznie wydawać na narkotyki 2000 - 4000 PLN. Dostyc ciężko jest zarobić tyle pieniędzy, szczególnie mając 15-16 lat. Początkowo, dzieciak wydaje swoje kieszonkowe, następnie zaczyna sprzedawać ubrania, wynosić z domu różne rzeczy, sprzęt itp. Gdy nawet to nie wystarcza zaczyna kraść, dziewczęta lądują na ulicy.

Najlepszym sposobem jest więc wciągnąć w nałóg kolegów, lub koleżanki. Początkowo narkotyki rozdaje się za darmo, czasem nie mówiąc nawet iż jest to narkotyk. Gdy dzieciak, wejdzie w to, zaczyna się właściwa sprzedaż. W ten sposób ma się pieniądze na własną działkę narkotyku.

Narkotyki powodują degradację moralną:

utratę wartości moralnych

utratę godności

przestępczość

prostytucję

morderstwa

sprzedaż narkotyków kolegom

Narkotyki degradują psychicznie, powodują:

- agresję i drażliwość
- nieprawidłowy rozwój osobowości
- utratę hamulców moralnych
- zaburzenia emocjonalne

- niedostosowanie społeczne

oraz powodują degradację intelektualną:

- trudności w logicznym myśleniu
- spowolnienie toku myślenia
- zaburzenia pamięci
- brak wytrwałości w realizowaniu zamierzonych celów
- trudności w pracy lub nauce

Powody, dla których młodzież sięga po narkotyki:

- zbyt duże wymagania (nieadekwatne do umiejętności dziecka)
- patologie w rodzinie, oraz konflikty z domownikami
- niedojrzałość emocjonalna - rozwój biologiczny szybszy od emocjonalnego
- uwarunkowania genetyczne - zetknięcie z danym środkiem powoduje natychmiastowe uzależnienie
- niekonsekwencja rodziców
- ustępstwa
- wpędzanie w poczucie winy
- chłód względem dziecka.

Przyczyny, dla których sięga się po narkotyki po raz pierwszy:

- potrzeba akceptacji (np. przez kolegów)
- chęć zwrócenia na siebie uwagi
- obrona własna (bo, jak nie wezmę to mnie pobiją)
- ciekawość
- modelowanie zachowań przez innych
- nuda
- chęć podjęcia ryzyka
- presja grupy (nie będę mięczakiem!)
- bunt przeciw dotychczasowym wartościom
- naśladowanie (postaci z bajek, filmów; kolegi z podwórka)

Jak rozpoznać, że dziecko używa środki odurzające:

- słabo uczące się, nieśmiałe dziecko, zaczyna dużo mówić, nabiera odwagi, staje się krnąbrne - może zażywać amfetaminę,
- zwężone sztywno źrenice - opiaty.
- lekko rozszerzone źrenice - środki uspokajające, marihuana,

amfetamina,

- przyspieszony tok myślenia, słowotok, gwałtowne ruchy, nienaturalnie szybkie - amfetamina,
- nieobecność, bycie w innym świecie - halucynogeny
- zmiana lub poszerzenie grona znajomych,
- drażliwość, wybuchowość. wrogie nastawienie do otoczenia, nieposłuszeństwo.
- Zaniedbywanie obowiązków domowych,
- nieporządek w pokoju (lub nagły "błysk"),
- stałe ukrywanie czegoś przed domownikami (skrytki),
- zakaz wstępu rodziców do pokoju dziecka,
- częste wietrzenie pokoju, odświeżacze do powietrza,
- częste spóźnianie się.
- niepowodzenia szkole (wagary),
- nagłe wyjścia z nowym znajomymi,
- częste, krótkie telefony (możliwość handlu narkotykami),
- kolekcjonowanie emblematów związanych z subkulturami młodzieżowymi (pacyfki, listki marihuany itd.),
- ślady kleju na ubraniu,
- drobne szare ziarenka, lub tytoń w kieszeniach,
- napisy w stylu - "THC" "Legalize Cannabis",
- objadanie się lub zaniechanie jedzenia, czasami bardzo nieregularne,
- spadek wagi ciała,
- zaburzenia snu,
- drobne kłamstwa,
- zwiększone zapotrzebowanie na pieniądze,
- wynoszenie z domu rzeczy (ubrań, płyt, kaset itp.),
- używanie slangu,
- bełkotliwa, niespójna mowa,
- nagłe wybuchy agresji,
- apatia lub senność,
- ślady po nakłuciach igłą,
- czasami - ostry, "chemiczny" zapach potu,

Pojawienie się tych oznak, może oznaczać iż nasze dziecko ma kłopoty z narkotykami, ale może być związane np. z dorastaniem, narastającymi kłopotami w życiu codziennym itp.

Gdy jednak zaobserwujemy którąś z tych oznak, są one notoryczne, czy jest ich wiele -można skontaktować się z którąś z poradni antynarkotykowych, lub kupić w aptece test na wykrywanie narkotyków w organizmie.

Aby ustrzec dziecko przed narkomanią, rodzice powinni:

- być przykładem do naśladowania (np. nie pić przy dziecku napoi alkoholowych (w tym piwa, nie palić),
- często rozmawiać z dziećmi,
- nie bać się tematów tabu, ale dostosowywać je do wieku i stanu rozwojowego dziecka,
- nie porównywać go z innymi dziećmi,
- słuchać z uwagą, co dziecko ma nam do powiedzenia,
- zauważać i doceniać to co dziecko robi dobrze,
- nie zezwalać na zbyt długie oglądanie telewizji,
- jeżeli dziecko lubi gry komputerowe, polegające na walczeniu, zabijaniu przeciwników itp. wytłumaczyć, że w życiu panują inne reguły gry (życie nie jest grą!),
- nie przyzwyczajać go do używek (typu: piwo, wino, mocna kawa),
- znać kolegów z jakimi się zadaje (co to za dzieci, z jakich domów pochodzą),
- nauczyć dziecko, by nie wracało zbyt późno do domu, krytykować zachowanie, nie osobę,
- uczyć odpowiedzialności za własne czyny!

Więcej wiadomości na temat narkotyków i narkomanii można znaleźć pod adresem www.narkotyki.pl